

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAI

Éves 440.— | Negyed évsz. 110.—
Féléves 220.— | Egy hónap 30.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATALI
DEBRECEN, PIAO-UTCA 48.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 16
Szerkesztőség 18-20

Holnap vagy holnapután nyujtják át a nagyköveti tanács újabb jegyzékét

London, szept. 13. A magyar kormánynak arról a javaslatáról, hogy Nyugatmagyarországot reguláris magyar csapatok tisztítsák meg a felkelőktől, angol körökben azt mondják, hogy ez a javaslat érdekes elterést mutat a magyar kormánynak azzal a korábbi nyilatkozatával szemben, amely úgy szól, hogy a magyar kormány nincsen abban a helyzetben, hogy a felkelőknek Nyugatmagyarországra jutását megakadályozza. Londoni körökben hangoztatják, hogy ez a javaslat nyílt beismerését jelenti annak, hogy a magyar kormány viseli a felelősséget a nyugatmagyarországi eseményekért. Azt hiszik, hogy ezt a javaslatot bizonyos megszorításokkal el lehet fogadni. Ha a javaslatot elfogadják, akkor indítványozni fogják, hogy a terület kiürítésére csak rövid időt engedjenek és amennyiben a feladatot nem teljesítenék kielégítő módon a megállapított időpontig, abban az esetben a szövetségesek katonai rendszabályai lépnének nyomban életbe.

A MTL. megjegyzése: Az angol következtetés ezuttal teljesen nélkülözi a logikát. Ha a magyar kormány hajlandó a kiürített A) zónát csapataival újból megszállni, hogy a rendbontó elemektől azt megtisztítsa, úgy ez semmiképpen sem jelentheti azt, hogy a magyar kormány az előfordult rendbontásokért felelős, hanem mindössze azt jelenti, hogy a magyar kormány a rend és a béke fenntartása érdekében hajlandó elvállalni annak a munkának a teljesítését, amelyet az osztrák kormány a maga erejével elvégezni képtelen volt.

Bécs, szept. 13. A Neue Freie Presse írja: Magyarország és az entente között tovább tart a jegyzékváltás. A nagyköveti értekezlet holnap vagy holnapután újabb jegyzéket fog átnyújtani, amely igen éles hangú lesz és amely záros határidőhöz fogja kötni a terület minden feltétel nélküli kiürítésének a követelését. Ausztriának nyugodtan be kell várnia ennek a jegyzékváltásnak befejezését és az egész kérdés elintézését. Remélik, hogy a megoldás mihamarabb bekövetkezik, mert sürgős szükség van rá, hogy Ausztria és Magyarország között a normális szomszédi viszony ismét helyreálljon.

szédi viszony ismét helyreálljon.

Bécs, szept. 13. Az Abend írja: Itteni hivatalos körökben azon a nézeten vannak, hogy Nyugatmagyarország ügyében a tárgyalások igen gyorsan, talán már holnap eredményre vezetnek. A lap szerint az osztrák kormány optimista szemmel itéli meg a helyzetet. Politikai körökben — írja az Abend — ma arról is beszéltek, hogy a nyugatmagyarországi vármegyék ügye egyáltalában nem áll olyan kedvezően, mint ahogy azt a hivatalnokok és diplomaták vélik.

Bécs, szept. 13. A Neues Achtuhr Blatt jelenti: Az entente válaszára a magyar jegyzékre e hét végére várják.

Ez idő szerint a soproni szövetségi bizottság és a magyar kormány között tárgyalások vannak folyamatban arról, hogy új módokat dolgozzanak ki Nyugatmagyarország átadására.

Az entente válaszában a főszólyt valószínűleg a felelősség kérdéseire fogja helyezni. Ez már a párisi magyar követnek vasárnap átadott memorandumban is megtörtént, ez a memorandum azonban keresztelte a magyar válaszijegyzéket. — A nagyköveti konferencia teljes ülése, amelyen a nyugatmagyarországi kérdés kerül szóba, hír szerint már holnap lesz.

A francia sajtó

Páris, szept. 13. A francia sajtó jelenti, hogy a szövetségesek új jegyzéket adtak át a párisi magyar követnek, amelyben szankciókkal fenyegetőznek arra az esetre, ha Nyugatmagyarország átadását el nem intézik a legközelebbi időn belül.

A Temps Budapestről kelteztett táviratban közli a legutóbbi eseményeket és beszámol a magyarbarát lakosság tüntetéséről.

Az Echo de Paris Szombathelyen kelteztett táviratban számol be az eseményekről és a helyzetet igen komolynak minősíti.

Az Action Française hasábjain Ainville azt írja, hogy Ausztria képtelen a legkisebb erőfeszítésre is. A mostani helyzetet a kis-entente diplomáciája arra akarja felhasználni, hogy a hön óhajtott korridor tervét megvalósítsa. Az a véleménye, hogy francia és olasz csapatokkal kell helyreállítani a rendet Nyugatmagyarországon.

Benes jegyzéke a nagyköveti tanácshoz

Prága, szept. 13. A cseh köztársaság nevében Benes dr. külügyminiszter tegnap délelőtti jegyzéket intézett a nagykövetek értekezletéhez a nyugatmagyarországi események tárgyában. A jegyzék, amelyet haldéktalanul megküldtek valamennyi nagyhatalom képviselőjének, megállapítja, hogy Nyugatmagyarországon komoly események játszódnak le. A cseh kormány teljesen elviselhetetlennek tartja az ottani helyzetet és veszélyben látja a békeszerződés határozatait. Megállapítja, hogy többé-kevésbé lényegtelen eseményekből szoktak kifejlődni a döntő jelentőségű valóságok. Azt mondja, hogy minden eszközzel végre kell hajtani a nyugatmagyarországi kérdés megoldását.

Magyarország felvétele a Népszövetségbe

Magyarország felvétele a Népszövetségbe

Zürich, szept. 13. Genéből jelentik, hogy Magyarországnak a Népszövetségbe való felvétele hír szerint küszöbön áll. Az ellenzék azonban változatlanul igen erős. Különösen Cseh-Szlovákia és Románia tiltakoznak erősen ellene.

Jönnék-e entente-csapatok

Róma, szept. 13. A Popolo Romano, a kormány felhivatalos lapja megcáfolja azt a hírt, hogy Olaszország a nyugatmagyarországi események miatt jegyveres beavatkozásra készül. Intervencióról csak akkor lehetne szó, ha a szövetségekkel egyetértőleg történnek az meg.

Bécs, szept. 13. A Neues Wiener Abendblatt írja: Itteni entente-körökben elismerik ugyan a magyar válaszijegyzék előzeny hangját és azt a tényt, hogy a jegyzékben többé nincs szó a Magyarországgal szemben fennálló osztrák pénzügyi kötelezettségek biztosításáról, kijelentik azonban, hogy a magyar jegyzék tartalma ennek ellenére mégsem felel meg a várakozásnak. Meglepődve látják, hogy a magyar kormány újabb átadási módokat kidolgozását kéri. Ezzel szemben az entente nem tehet mást, mint hogy Budapestre ismételtén és ezuttal utolsó ízben nyomást gyakoroljon, hogy Nyugatmagyarországot nyomban és minden feltétel nélkül kiürítse és gondoskodjék a terület átadásáról.

Bécsi beavatott körökben úgy tudják, hogy Olaszország fontolóra vette, hogy Nyugatmagyarországra olasz csapatokat küldjön ki. Ha az olasz csapatok

egyedül lépnének fel Nyugatmagyarországon, a magyar kormány könnyen eshetnék abba a téves hitbe, hogy a nyugatmagyarországi kérdésben az entente nem egységes. Ezért úgy határoztak, hogy ha Nyugatmagyarországon katonai beavatkozásra kerülne a sor, akkor ennek végrehajtásával nem egye díül olasz, hanem általában szövetséges csapatokat bíznak meg.

Az olasz külügyminiszternek nincs felhatalmazása

Bécs, szept. 13. A Mittags Journal jelenti: Ugy látszik, hogy az olasz külügyminiszternek nincs meg a felhatalma valamennyi szövetséges részéről s így a Bécsben folytatott megbeszélés csak elméleti jelentőségű. Napról-napra nő az elkeseredés azokban az osztrák körökben, amelyek a nyugatmagyarországi kérdéssel közvetlen kapcsolatban állnak. Davy osztrák tartományi főnök közvetlenül a legutóbbi események után, amelyek Nyugatmagyarország teljes kiürítésére vezettek, hír szerint benyújtotta lemondását Schober kancellárnak, amelyhez, annak ellenére, hogy az osztrák kormány épenséggel nem hajlandó ehhez hozzájárulni, feltétlenül ragaszkodik.

Reichswehr-csapatok Mosonban

Sopron, szept. 13. Megbízható forrás szerint a soproni tábornoki bizottság a Bécsben folytatott tárgyalás eredményeképpen hozzájárult ahhoz, hogy az osztrák Reichswehr Mosonmegyében az eredeti országhatártól 3 kilométernyire keletre előnyomulhasson. Ugyancsak az entente tábornoki bizottsága engedélye alapján Reichswehr csapa-

patok szállották meg Lorton, Hornstein, Stinkenbrun, Zillingsdori, Pöding és Savanukut községeket. Ezen új vonal és a magyar csendőrség által megszállva tartott „A” zóna határvonala közötti terület azonban még mindig üres. Ebben a zónában jelenleg semmiféle zavarok nincsenek.

Faragó alezredes kommunista légiója

Sopron, szept. 13. Feltétlenül megbízható híradás szerint az Ausztriába szökött kommunista Faragó alezredes, aki Bécsújhelyben Magyarországból szökött kommunistákból és egyéb csőcselékből mintegy 1200 főből álló légiót szervezett, zászlóaljával fűtött vonattal Wienerneustadt pályaudvarán indulásra készen áll. A kommunista legénység teljesen fel van fegyverezve.

Héjjas előadása nyugatmagyarországi szerepléséről

Kecskemét, szeptember 13. (Magyar Távirati Iroda). Héjjas Iván Kecskemét város közgyűlésén beszédet mondott, amelyben kitért nyugatmagyarországi szereplésére és erős támadást intézett a kormány ellen, amiért őt nyugatmagyarországi terve kivételében mindenáron megakadályozni igyekezett. A kormány — mondta Héjjas — Nyugatmagyarország hathatós védelmét elmulasztja és lehetetlenné teszi, hogy a felkelők hazafiás ellenállást és működést fejtsenek ki. Kész örömmel sietett a szabadságharcot folytató magyarok segítségére, de ebben őt a kormány megakadályozza.

A sopronmegyei jegyzők bucsuja

Budapest, szept. 13. A sopronvármegyei Jegyzők Egyesülete a napokban bucsuzott a nyugati végektől. Közel 100 jegyző jelent meg a vármegyeházán. Guzmics Gusztáv elnök megható visszaemlékezése után Gévay Wolff Lajos bucsuzott a jegyzőktől. Az elszakadók nevében Csekő Nándor lajtaniifalusi jegyző adott kifejezést érzelmeinek. Az utolsó szomorú közgyűlés a Himnusszal ért véget.

Egan és társai a bécsi törvényszék előtt

Bécs, szept. 13. Wienerneustadtban annak idején 49 egyént kényszerítés, hazatérés, rablás és gyilkosság kísérlete miatt a bécsi törvényszékre szállították. Ezek között volt dr. Egan is. Most bevégeződtek a kihallgatások, amelyeknek eredményeképpen harmincat elbocsátottak, illetve internálás végett a rendőrségnek adtak át, míg 19 gyanúsított ellen, ezek között dr. Egan ellen is folytatják az eljárást. A bécsi törvényszéken nyugatmagyarországi tanács alakult, amely elsősorban azt fogja eldönteni, vajon a vádlottak a tett elkövetése idején nem voltak-e külföldieknek tekintendők.

Garibaldi mondta: Ha az olaszok valaha megfeledekeznek arról, hogy mivel tartoznak a magyaroknak az olasz csatárokban értünk kiontott vérukért, úgy halátlanságunkon elképedne a világ. (A marsalai hősök temetésekor elmondott emlékbeszédéből).

Fényképek BURG-nál Szent-Anna 5. Igazolványba 24 óra alatt.

Viharosnak ígérkezik a kiscgazdapárt értekezlete

A politikai felelősség a kiviteli engedélyekért

Budapest, szept. 13. A kiscgazdapárt erősen készül a holnapi értekezletre. A párt képviselőtagjait sürgönyileg hívták Budapestre és így a holnapi értekezleten a tagok legnagyobb része meg is jelenik. A párt — mint mondják — lelkesen fog tüntetni nagyvadászi Szabó miniszter és Mayer János mellett. Biztosítani fogja őket bizalmáról és határozatot fog hozni, hogy vezéréit továbbra is támogatja. Ugyanezen az ülésen azonban többen követelni fogják azt is, hogy hozzák nyilvánosságra azoknak a névsorát, akik engedélyt kértek és kaptak és azokat a képviselőket is, akik ilyen ügyekben kijártak. Tisztázni akariák ezen az ülésen a pártkassza kérdését és más, a kiviteli engedélyek ügyével kapcsolatos kérdéseket is.

Más oldalról azt ísölsják, hogy a kiscgazdapárt holnapi értekezlete meglehetősen viharos lefolyású lesz. Este 6 órakor kezdődik az értekezlet, ezt megelőzőleg 5 órakor az intéző bizottság tart ülést, amelyen megbeszéljük az értekezlet elé kerülő ügyeket. Először is a vármegyék gyűléséről lesz szó, melyről a Hencz-Dömötör-Iklódy Szabó-féle régebben kiküldött bizottságnak kell jelentést tennie. A második pont a kiviteli engedélyek ügye, a harmadik tárgy pedig a Liphay Olga szerkesztésében megjelenő Kiscgazdapárti Értesítő ügye. Ez a könyvomatot lap tudvalevően mint nagyvadászi Szabó hivatalos lapja gerálja magát, de vele semmiféle nexusa sincsen. Meskó Zoltán pedig kijelentette, hogy ez ellen a könyvomatot ellen sajtópert indít. Tekintettel a kiviteli engedélyek ügyének súlyos voltára, valószínűleg ez foglalja el a holnapi pártértekezlet minden idejét. Meskó Zoltán erőlyesen követelni fogja a holnapi értekezleten a kijárók listáinak nyilvánosságra hozatalát.

A kiscgazdapárt a maga részéről a rendőri eljárásba sem pro, sem kontra nem óhajt beleavatkozni, egyetlen célja az, hogy kideríttessék, kik a bűnösök. — Ezekkel természetesen a Btk. fog elbánni, azok pedig, akik a közéleti morál ellen vétettek, a mennyhív képviselők, kötelesek lesznek ennek konzekvenciáit levonni, mert az ilyen embereknek a parlamentben nincs helyük.

Akármenyire hangoztatja is az Andrássy-párt, hogy nem lát politikumot a dologban, a kis-

gazdapárt mégis érzi, hogy az ügynek politikai rugói vannak, azonban mindaddig nem viszi az ügyet politikai térre, míg az ügy rendőrileg tökéletesen tisztázva nincs. Ennek befejezte után természetesen nem fog elzárkózni az elől, hogy megvívja a maga politikai harcát.

Az Andrássy-pártban viszont értesülésünk szerint annak ellenére, hogy a párt hivatalos álláspontja az, hogy az ügyben nem látnak politikát, mégis erősen készülődnek arra, — főleg Rakovszky István — hogy az ügyet a nemzetgyűlésen szövétegyék.

A miniszteri felelősség.

A miniszteri felelősség kérdésében nemcsak az Andrássy-pártnak, hanem a kiscgazdapártnak is az a véleménye, hogy nagyvadászi Szabó igenis felelősséggel tartozik az eseményekért, mert noha tökéletesen tisztában vannak azzal, hogy egyénileg teljesen korrektili járt el, személye intakt és hozzá még a gyanunak az árnyéka sem férhet, azonban mivel nem is a státushoz tartozó és melléje kirendelt, hanem általa odahozott magántitkár járt el mint bizalmi embere, ennél fogva természetesen nem is a felelősséget vállalni.

A pártban az a hír terjedt el, hogy nagyvadászi Szabót a minden oldalról felmerülő jelenségek annyira elkedvetlenítették, hogy minden valószínűség szerint nem lesz rábítható arra, hogy a földművelésügyi tárcát továbbra is megtartsa.

Kiscgazdapárti bizalmatlansági szavazat Nagyvadászinak

A zalaegerszegi kiscgazdapárt a napokban Novák István volt országgyűlési képviselő indítványára bizalmatlanságot szavazott nagyvadászi Szabó Istvánra. Erről a határozatról a földművelésügyi miniszter ma nyilatkozott:

Novákot ő hozta be ezélettiz évvel a parlamentbe. Ezt a Novákot a kommün alatt letartóztatták, a kommün után pedig Novák teljesen indokolatlanul Nagyvadászi ellen tört. Nem is volt hivatva ennek a bizalmatlansági kérdésnek felvetésére, mert az ottani kiscgazdapártnak Kaposvár a székhelye.

A nemzetgyűlés újabb elnapolása ellen

Azzal a szándékkal szemben, hogy a 22-én összeülő nemzetgyűlést elnapolják, az ellenzék, a Friedrich-párt, de ma már a kereszténypárt igen tekintélyes része is kifejezte azt a kérelmét, hogy ne napolják el a Házat, hanem engedjenek szabad folyást a most felmerült fontos ügyek bírálatának, mert ez csak tisztítólag és tisztázólag hathat.

A 22-iki ülésen el fog hangzani Rakovszky István interpellációja a kiviteli engedélyek dolgában.

Ellenzéki akció az italmérés engedélyekről

Budapest, szept. 13. Az ellenzék körében akció indult meg az italmérés engedélyek revíziója tárgyában is. A pénzügyminiszter — mint ismeretes — rendeletet intézett a közigazgatási hatóságokhoz, hogy vizsgálják át az italmérés engedélyeket, még pedig nemcsak abból a szempontból, hogy az italmérés engedélyesek létszámát kell-e apasztani vagy szaporítani, hanem abban az irányban is folytassák le a vizsgálatot, hogy kikről lenne ajánlatos megvonni az italmérés engedélyeket. Különösen felhívja a közigazgatási hatóságok figyelmét arra, hogy az engedély megvonására kell indítványt tenni szaporítani, hanem abban az irányban is folytassák le a vizsgálatot, hogy kikről lenne ajánlatos megvonni az italmérés engedélyeket. Különösen felhívja a közigazgatási hatóságok figyelmét arra, hogy az engedély megvonására kell indítványt tenni szaporítani, hanem abban az irányban is folytassák le a vizsgálatot, hogy kikről lenne ajánlatos megvonni az italmérés engedélyeket. Különösen felhívja a közigazgatási hatóságok figyelmét arra, hogy az engedély megvonására kell indítványt tenni szaporítani, hanem abban az irányban is folytassák le a vizsgálatot, hogy kikről lenne ajánlatos megvonni az italmérés engedélyeket. Különösen felhívja a közigazgatási hatóságok figyelmét arra, hogy az engedély megvonására kell indítványt tenni szaporítani, hanem abban az irányban is folytassák le a vizsgálatot, hogy kikről lenne ajánlatos megvonni az italmérés engedélyeket.

Az ellenzék igen elasztikusnak és félremagyarázhatóknak tartja a nagyvadászi Szabóval szemben megfogalmazott rendeletet és amennyiben az intézkedések alapján üldözések történnének, erőlyes akciót fog indítani.

Veszélyben a spanyol trón

Milano, szept. 13. A Corriere della Sera mai száma Ingadzo trón címen helyzetképet közöl Madridból és azt írja, hogy ha a spanyolok marokkói offenzívája most is szerencsétlen lesz, akkor a néphangulat nemcsak a Maura-kormányt, hanem a királyt és a trónt is el állítja söpörni.

Elfogtak egy orosz ellenforradalmi vezetőt

Zürich, szept. 13. A Neue Züricher Zeitung rigai távirata szerint Ungernsternberg bárót, akinek seregét Csittánál szétverték, egész vezérkarával együtt elfogták és Moszkvába szállították, ahol forradalmi törvényszék elé állítják őket.

Új angol-ír béketárgyalások

London, szept. 13. De Valera választ Lloyd George új értekezletre szóló meghívására külön futár vitte Invernessbe. A válasz ma már biztosan Lloyd George kezében van. A legutóbbi dublini hírek szerint a válasz egyértelmű a meghívás elfogadásával.

DEBRECENI

Kalapgyár

SZÉLL és KÖSA

PIAC-UTCA 63.

Női és férfi kalapok gyártása.

A kivíteli engedélyek botránja

Ujabb letartóztatások

Budapest, szept. 13. A rendőrség jelentése szerint a kivíteli engedélyek botránja miatt újabb letartóztatottak közt van Sereghy Elemér dr., aki a Nemzeti Ujság munkatársa, mint a lap zenei rovatának vezetője, Gauzer Sándor kereskedő, Reitter Ferenc dr., a Szent Korona-Liga titkára és Deutsch Lajosné, született Schatz Irma kereskedelmi alkalmazott.

**NYÁRI FÉRFI INGEK
FRANK EDÉNÉL**

**50 millió
a pesti új moziknak**

Budapest, szept. 13. Az Est írja: Minthogy az angol-magyar filmipari részvénytársaság, amely annak idején fűt-fát ígért, sőt vezetősége az illetékes tényezőkkel még azt is el tudta hitetni, hogy nagy részvényese, Stead ezredes révén rengeteg angol tőkét fog az országba hozni, — immár pörére vetkőzve áll a nyilvánosság előtt: most a Nemzeti Hitelintézet próbálkozik az új mozisok megsegítésével.

Az első kísérletek nem igen sikerültek, mert az intézet nem tudott nagy tőkét az új engedélyesek rendelkezésére bocsátani. Ezért volt kénytelen a legtöbb új engedélyes a régi mozisokkal megegyezni és burkolt székberleti szerződésekben a régi engedélyeseknek állandó jövedelemrészesedést biztosítani. Minthogy azonban még mindig sok engedélyes maradt, akit a Nemzeti Hitelintézet nem tudott ellátni, újabb akció indult meg abban az irányban, hogy a kormány állami pénzből adjon kölcsönt az új moziengedélyeseknek. Ez a terv már felmerült az új mozikorszak legelején is, azonban a pénzügyi kormányzat erről tudni sem akart, mert hiszen lehetetlenség lenne, hogy iparágakat és foglalkozásokat a kormány állami pénzből lásson el kölcsönökkel. Ha ezt a kormány csak egy esetben is megtenné, úgy minden szakmából hasonló kérésekkel ostromolnák. Akkoriban el is utasították ezt a tervet és magánvállalkozásra bízták a szükséges tőke előteremtését. Minthogy azonban magánaton nem lehetett tőkét felhajtani, az angol-magyar filmipari részvénytársaságról pedig Stead ezredes távozása után végleg bebizonyosodott, hogy nincs elegendő tőkéje és így az egész moziakciót nagy kudarc fenyegette, megint a kormányt ostromolták, hogy bocsásson állami pénzt az új moziengedélyesek rendelkezésére.

Ugy halljuk, hogy a kormány közvetve ugyan, de jelentékeny összeget, úgy halljuk, hogy körülbelül 50 millió koronát mint betétet helyezett el a Nemzeti Hitelintézetnél és az intézet most ebből a pénzből az új moziengedélyeseknek is fog kölcsöntőkét rendelkezésre bocsá-

tani. Minthogy azonban az angol-magyar filmipari részvénytársaság tőke nélkül nem boldogulhat, bizonyos oldalról próbálkozások történnek, hogy a Nemzeti Hitelintézet vegye át a vállalat részvényeinek többségét és vagy közvetve, vagy közvetlenül hasznosítsa az an-

Halál a céllövő gyakorlaton Báró Orosdnyé véletlenül agyonlőtte a vadászát

Budapest, szept. 13. Tegnap délután fél 6 órakor végzetes szerencsétlenség történt a Szent Endre közelében lévő pillisvárad-i kastély mellett elterülő vadászparkban.

A kastély tulajdonosa Orosdy Fülöp báró földbirtokos, aki feleségével és leányával még kint nyaral a kastélyban. Tegnap délután a bárónő leányával és társaságának néhány tagjával a parkba ment, hogy a szokásos céllövő gyakorlatait végezze. Fél 6 óra tájban Orosdnyé folytatta a céllövészetet. Az utolsó lövés leadása előtt hirtelen nagy szélvihar keletkezett, amely az oszlopra függesztett céltáblát kilendítette egyenes helyzetéből. Bálint vadász ezt észrevette, hirtelen felugrott az árokból, hogy megigazítsa a táblát. A

barónő, aki az elferdült céltáblát vette már célba, abban a pillanatban sütötte el fegyverét. A kilőtt golyó a vadászt érte, aki hangos jajkiáltással esett össze. A bárónő és kísérete rémülten rohant a vadász segítségére, de rögtön megállapították, hogy a golyó a hasát járta át és a haslövés végzetes következményei mindjárt az első pillanatban jelentkeztek. A vadász eszméletlen állapotban volt még, amikor beszállították a kastélyba, ahol a házi orvos azonnal kezelés alá vette, de segíteni nem lehetett. Másfél órai szenvedés után este 7 órakor a vadász kiszenvedett.

A kétségbeesett Orosdy-család a szerencsétlenségről azonnal jelentést tett a pillisszentendrei csendőrségnek.

Gyöngye a tengeri-és burgonya- termés Hajdumegyében

Hajdúvármegye és Debrecen mezőgazdaságának augusztus havi állapotáról Buchweni Béla gazdasági felügyelő jelentése ezeket mondja:

Az időjárás az egész hónapban állandóan száraz meleg volt, igen nagy hősséggel, elannyira, hogy egyes napokon a hőmérő 40 C. fölé is felemelkedett. Az éjjeli lehűlés nem volt számottevő. A harmatképződést az éjlejek nagy melege gátolta. Kiadósabb meleg csak a hónap utolsó hetében volt, amely rendkívül jó hatással volt az elikadát és nagyoobrszét száradásnak indult növényzetre.

A hosszantartó száraz meleg időjárás a gabonaneműek betakarítására és a cséplési munkálatok végzésére kedvező volt, a tengerire, burgonyára nézve pedig helyenként katasztrófa-lissá vált, mivel a nagy hősség miatt a korai vetésű tengeri idő előtt elszáradt, nem hozott elegendő csövet, sok szár meddő maradt s emellett a szemképzés sem volt teljes. A burgonya indái pedig elszáradtak, gumója fejletlen, apró maradt.

A takarmány és cukorrépa általában gyenge, ahol azonban mélyített gőzeke szántásba volt vetve és ezáltal a szárazságot jobban kiállotta, jó közepes a terméskilátás.

Az aratás és hordás mindehnyit befejezést nyert, a cséplés befejezés előtt áll. A termés mennyisége kitünő. Hektoliter sulya a búzánál 78—83, rozsnál 72—76, árpnál 62—66, zabnál 40—46 kg.

A remélhető terméseredmények a gazdasági tudósítók jelentése és az országos statisztikai hivatal adatainak alapján kiszámítva a múlt évi termés-eredményekkel szemben nem

biztosítanak oly hozamot, a mint azt remélni lehetett volna, aminek oka az, hogy a tavaszi kalászosok és kapások termése nem sikerült.

Az átlagtermés kat. holdanként búzából 5 q, rozsából 4,2 q, árpából 3,9 q, zabból 3,6 q, tengeriből 4 q, burgonyából 12—18 q.

A legelők elsültek, a réteken gyenge sarjtermés volt, amely nagyoobrszét lekaszáltatott.

A szőlők fejlődése a nagy hősség következtében visszamaradt, a később beállott hűvös és esős időjárás a bogyó képződésére jótékonyan hatott. Közepes termés várható úgy minőség, mint mennyiségileg. Borárak emelkedők. Mustért literenként 22—24 koronát ajánlanak, de kötés még nem történt.

A repce vetése a hosszantartó szárazság miatt kissé megkésett és csak a legutóbbi esőzések után indult meg teljes erővel. Egyes helyeken az eső előtti vetések szépen kikeltek.

Bab, borsó, lencse, búkköny gyenge közepes termést adott. A kerti vetemények a hosszantartó szárazság folytán nagyon sokat szenvedtek és nagy részben elsültek.

A káposzta fejlődése is visszamaradt, melynek borulását az utóbbi esők nagyon előmozdították.

A dohány törése befejezéséhez közeledik. A hosszú szárazság miatt — amely már ültetéskor hiányosan állott be, rosszul eredt meg, ritka maradt, levelei a legtöbb helyen aprók maradtak. Általában gyenge termésre van kilátás.

A lengyel főparancsnok lemondott

Bécs, szept. 13. Haller tábornok a felszüléziai front lengyel főparancsnoka, lemondott a főparancsnokságról.

A bajor kormányválság

München, szept. 13. A Correspondenz Hoffmann értesülése szerint Kahr miniszterelnök nem mondott le és Roth igazságügyminiszter sem nyújtotta be lemondását. A szó tulajdonképeni értelmében tehát nincs is kormányválság. Valószínűleg az lesz a megoldás, hogy Kahr átalakítja kabinetjét.

Ösztöndíj a hadiárva- és rokkantak gyermekeinek

A magy. kir. Népjóléti és Munkaügyi Minisztérium Hadigondozó Hivatala a m. kir. miniszteriutnak 1917. évi 2000—917. M. E. sz. rendelete alapján az 1921—1922. évre pályázatot hirdetett a hadiárva- és hadirokkantak gyermekeinek adományozandó ösztöndíjakra.

Felhívtnak mindazok a vagyontalan hadirokkantak, hadiözvegyek és gyámok, akiknek gyermekei, hadiárva- közép- és felsőbb fiu- vagy leányiskola rendes tanulója, hogy az ösztöndíj elnyerése iránt kérvényeket a szükséges bizonyítványokkal együtt legkésőbb 1921. év október hó 15-ig dr. Kiss Sándor tb. Arvaszéki ülnökhöz, városi Arvaszék (Csapó-u. 19. sz. I. emelet) adják be.

A kérvény csak az előirt úrlapon fogadtatik el, más alakban tett, nemkülönben hiányosan kitöltött úrlapok tekintetbe nem vétetnek. Az úrlapokhoz csatolandók a kérelem adatait igazoló okmányok.

Úrlapokat az érdekeltek dr. Kiss Sándor tb. Arvaszéki ülnök hivatalos helyiségében (Csapó-utca 19. szám) szerda és szombat kivételével délután 10—12 óráig vehetik át. Ösztöndíjban csak szorgalmas, jó magaviseletű és jó tanulók részesülhetnek.

Azoknak, akik már 1920—1921. tanévben is élveztek ösztöndíjat, az eddigi gyakorlattól eltérően, a további adományozásért, uira kell folyamodniuk.

Debrecen, 1921. szeptember 12.
Debrecen sz. kir. város
Arvaszéke.

Asatás a herpályi földváron

Debrecen város muzeumának régiségtári őre az elmúlt héten Déri Frigyes költségén a Berettyóújfaluhoz tartozó Herpály pusztán ásott, az ottani Földvár nevű nagy dombon. A herpályi Földvár egy külső alakjára, mint belső összetételére nézve teljesen elüt a nagy magyar alföldön sürin előforduló gömbszelet idomu, tehát köralakú halmoktól. Emezek az ősi és a népvándorlási korból származó síremlékek; a herpályi Földvár pedig, épen úgy mint a muzeumunk által tavaly kiváltott kőrögy-pusztai Kádár dombja, mint a tiszafüredi Asotthalom, a szeghalmi Kovácsalom, a hazánkterületén 3500—4000 éves Nagysarie, a tőzgei Laposalom, a hazánkterületén 3500—4000 éves élt ősnépek hosszú ideig tartó megtelepülése következtében keletkezett tojásdad kipuposodása, feldomborodása a környező alluvialis talajnak.

A herpályi Földvár is, az ott széles kanyargó, egykor halakkal bővekedő ér partján vert legelső tűzhelyek és putrik romjai fölött épült későbbi primitív lakások omladékaiból és konyhahulladékaiból származott rétegek tarka sorozatai. E helyen a legelső település a kőkorszakban történt, amikor még őserdőség borította a Berettyó mindkét oldalát, mert 3,20 méter mélységben bölényszarvakat találtunk. A szarvas pedig akkor is, mikor az őseim, már a bronz-kultúra idejében, elhagyta ezt az ősi telepet, nagy számmal élített a környéken. A legtöbb száraz, amit őseink felvetettek, szarvas agancsából készült: az ősi őse, egy olyan eszköz, amely megkímélte a primitívus embert attól, hogy saját körmeivel vajjon gödröt a földre; a balta és a kalapács; a lyukasztónak, árnaknak, turóknak válfalai; a véső; sőt némely ékszer és amulett is. — Aránylag kevés kőszerszám került elő, eltekintve a zuzó, törő, si-

mitó kövektől. A felsőbb rétegekben megjelenik elvéve a réz- és bronzszerszám és ékszer is. az arany mellett, melyből egy jellemző alaku súlyos arany-csüngő jutott a debreceni Déri-múzeum birtokába. Az agyagművesség terén becsületes sőt művészi hajlamu mesterek voltak a telep öslakói. Legszebbek a csigavonalat utánzó diszitményeik, amelyeket karcolással és domborítással raktak izléeses alaku edényeikre. Temetkezésére még eddig a kutatásnál nem találunk. Hiszen mindössze 26 mtr hosszú, 2 mtr széles kutató árokkal hatoltunk a domb belsejébe.

Hálás elismerés illeti a Földvár mostani tulajdonosát, szentpéterszegi derék kiskgazdát, ifj. K. Gazsó Sándort, aki nemcsak teljes készséggel engedte meg Tardy György ujfalu birtokos közbenjárására a domb feltárását, hanem írásban lemondott még olyan leletekről is a múzeum javára, amelyek harmadához neki törvényes joga volna. Gazsó ur az ásatást egyébként is igyekezett elősegíteni és támogatni. Minthogy ő — saját szavait idézve — barátja a nép művelődésének és a tudományt megbecsüli. Az pedig hazafias kötelessége, hogy a Földvárban lappangó régiségek kikereséséhez, amik elsősorban a múzeumra nézve bírnak értékkel, hozzájáruljon. Ma, mikor annyi önzéssel és mindenhől pénzt facsarni akarással találkozunk, megérdemli ez a péterszegi kiskgazda, hogy előtte tisztességgel s elismeréssel kalapot emeljük.

Nagy áremelkedések a budapesti tőzsdén

Zürichi zárlat 1.20

Az értéktőzsdén a korona 10 pontos zürichi áresése élénk üzleti forgalmat idézett elő. Már a hivatalos forgalom megkezdése előtt 300—400 koronával a tegnapi zárkorzuszok felett vásároltak. Később az elért árnyereség biztosítása céljából eladások történtek, amelyek hatása alatt az arányok alacsonyabb nivóra szállottak ugyan le, de még mindig drágábbak maradtak, mint tegnap. Zárlatkor ismét lendületes üzlet fejlődött ki, az árak újból emelkedtek. Az ipari értékek piacán óriási forgalom mellett nagy árhullámlás volt. Árak:

Magyar Hitel 1650—80, Osztrák Hitel 577—78, Jelzálogbank 220—25, Lezártató 690—700, Hazai bank 555—20, Angol-magyar 730—705, Magyarolasz 300—301, Keresk. bank 6650—70, Pesti hazai 2000—400, Borsod-Misk. 3525—75, Concordia 2530—600, Bpesti gőzm. 5650—775, Gizella 1825—900, Hungária 2400, Viktória 9700—950, Banya és kohó 4775—650, Ált. köszén 8000—7675, Salgó 5600—375, Urkányi 5050—350, Ganz-Danub. 24350—250, Ganz-vill. 4850—800, Rima 2410—360, M. Acél 2500—600, Senlick 1000—70, Lipták 473—85, Láng 1300—40, Brassói 2650—800, Hazai faterm. 4950—5025, Nasic 14300—13800, Ált. fa 1600—75, Lichtig 1025—985, Klotild 2400—550, Izzó 4025—250, Papir 3300—75, Spódium 2800—950, Cukor 10300—500—150, Lámpa 2400—550, Ostermelő 760, Gummi 2850—800, Telefon 3925—4075, Adria 8300—7700, Atlantica 6200—5950, Déli vasut 1220—40, Levante 7200—6800, Államvasut 2700—560, Trust 3200—3075.

A valutapiac is nagy volt a forgalom. Nagy tételek cseréltek gazdát, folyton emelkedő árak mellett. Legnagyobb forgalom ma is dollárban volt. Az üzlet kezdetén a magas árfolyamok felszínre jutását különösen az a körülmény idézte elő, hogy egy fizetéképtelen valuta-kereskedő kényszervásárlásait bonyolították le. Árak:

Napoleon 1625—1710, Dollár 447.50—482, Francia frank 35.20—35.80, Márka 4.35—4.41, Lira 19.40—20.20, Romanov 33—28.50, Lei 4.45—4.37, Sokol 5.65—5.83, Kor.-dinár 8.10—7.90, Bécsi 33.75, Lengyel-márka 11.75—12.

Zürichi devizák

Zürich, szept. 13. (Zárlat.) Berlin 5.55, Hollandia 183.50, New-York 579, London 21.60, Páris 45.50, Milano 24.75, Prága 7.05, Budapest 1.20, Zágráb 2.75, Bukarest 5.10, Varsó 0.12, Bécs 0.52, Osztr. bélyegezett 0.45.

Terménytőzsde

Az értéktőzsde hatása alatt az irányzat nagyon megszilárdult, a kereslet élénk. Egyes árak 5—20 pontos árnyereséget értek el. Különösen szilárd volt az árpa. Kötötték búzából 150 mázsát 1500 koronával ab monostori állomással a vagon ab feladó állomás 1315, 79 kilogrammos búzát budapesti paritással. 200 mázsa 1555.89 K kilogramos, 500 mázsa hirtai búzát pesti paritással 1562 K, rozs budapesti paritással 1175, 2 vagon nyiri állomásról 1125, takarmányárpa 1425, sörárpa 15—15 és háromnegyed, zab 1320 nyiri állomásról. Egy vagon pesti paritással 1375. Csöves tengeri 925, egy vagon ab állomás.

Zárlat: Buza 1530—565, rozs 1150—75, takarmányárpa 1375—450, köles 1150—200, zab 1380—420, tengeri 1700—750, repec 18—19. Árak ab Budapest métermázsánként értendők. Csöves tengeri egy vagonnal 925 ab állomás.

NŐI KALAPOKAT

45 SZEBBNÉL-SZEBB MÓDELLUTÁNSZAKSZERŰEN ÉS LEGGYORSABBAN CSAK A PIAC UTCA

9.

Kalapüzem

FEST, VASAL ES ALAKIT!

MIKOR

— A Tisza-por. Budapesti tudósítónk jelenti: Graf Jeno dr., kerü. Pál vedője, ma beadványt intézett Gado elnökhoz, amelyben kerte, hogy a perrendtartás értelmében adjon modot az elnök a védőknek ahhoz, hogy a tárgyalási jegyzőkönyvet átírvassnassak és ellenorizhessék, hogy a tárgyalás fontosabb mozzanatait nyen tartalmazza-e?

— Nagy bankjegyelopás. Budapesti tudósítónk jelenti: A pénzügyminisztérium akiselejtezeit bankjegyeket egy budapesti vegyeszeti és szines papirfeldolgozó gyárnak adta át azzal a szigorú utasítással, hogy a bankjegyeket megfelelően megkelet semmisíteni. A gyár vezetősege a bankjegyeket papírről malomba adta, ahol nagy ellenorzés mellett folyt a munka. A munkások azonban összejártszotak több pénzügyőrrel és heteken keresztül rendszeresen lopkodták a bankjegyeket. Nemrégiben a detektívek megfigyelték Balázs Sándor munkást, aki szokatlanul nagylábon élt és keresetét túlságosan meghaladó módon költelezett. Bevitték a főkapitányságra, ahol beismerte hogy a fináncokkal összejártszva több társával együtt már régebbi óta lopják a rossz bankjegyeket. A nyomozás során 11 munkást tartóztattak le és több pénzügyőrt. A bírányben a vizsgálóbíró már megkezdte a kihallgatásokat.

— Elhunyt kereskedő. Ma délután 79 éves korában elhunyt Römer Simon, egyik nagybecsüilt tagja a régi debreceni kereskedő világnak. Halála mély

részvétet keltett városzerte. — Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Széchenyi-utca 35. szám alatti gyászházból. Az elhunytban Römer Henry Richárd kollégánk édesatyját gyászolja.

— Erzberger gyilkosai. Bécsből táviratozzák: A Neue Freie Presse müncheni távirata szerint megállapították, hogy Erzberger gyilkosai Schultz Henrik 27 éves kereskedő és Tilleschen Henrik jogász.

— Államszámviteltani tanfolyam. A debreceni egyetem jog- és államtudományi karán a beiratkozások az államszámviteltanra már megkezdődtek. Félévi tandíj 100 korona. Beiratkozhatnak mindazok a férfi vagy női hallgatók, kik legalább négy középiskolát végeztek. Közelebbi felvilágosításokat jogkari dékáni hivatal ad.

— Gazdasági altiszti tanfolyam megkezdődik folyó hó 15-én a gazdasági rokkantiskolában. E tanfolyamra rokkantak felvesz a Hadigondozó Népiroda (Szent Anna-u. 12. sz.)

— Valódi bőr iskolai táskák, zsebtántartatók, bőrszíjak, irkák, mindenféle írószerek kaphatók Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. papirkereskedésében.

— A debreceni vendéglőkongresszusra holnap, szerdán érkeznek a vendégek egy a fővárosból, mint az ország minden városából. Jelen lesznek nagy számban a baranyai, illetve pécsi kartársak is, az ipartestületek Országos Szövetsége nevében Pálffy Dániel nemzetgyűlési képviselő és Dobsa László igazgató vesz részt a kongresszuson. Soltész Adolf dr. az Országos Iparkamarai Szövetség nevében vesz részt. Ugyancsak a pesti vendégekkel érkezik Petrik Béla dr. iparhatósági biztos, míg Milotay István nemzetgyűlési képviselő kimentette magát. Este fél 8 órakor ismerkedési estély lesz az Arany Bika dísztermében. Ugy a vendégek, mint a helyi rendezőség Debrecen város színeit feltűntető jelvényekkel lesznek ellátva.

— A kockacukor maximális ára. A m. kir. közlelmezési minisztérium 30163—1921. III. sz. rendelete értelmében a kockacukor fogyasztói árat kg-ként papirzacskóval és forgalmi adóval együtt 100 koronában állapítom meg. Debrecen, 1921. évi szeptember hó 13-án. A polgármester helyett Zöld tb. tanácsnok.

— Szeghalom a debreceni kollégiumnak. A szeghalmi képviselőtestület legutóbbi gyűlésén Makay Márton dr. lendületes beszéde után 5000 koronát szavazott meg a debreceni református kollégium segélyezésére. Utána a képviselőtestületi tagok között is gyűjtés indult meg, de ez már gyenge eredménnyel. A tisztviselők és az intellektus adakozott, míg a tehetősek gazdák jórésze elzárkózott előle.

— ÜZLETI KÖNYVEK mindenféle nagyságban és kivitelben kaphatók a HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében. — Nyomatványok a legizlésebb kivitelben 24 óra alatt készülnek. Telefon 54.

— Ipari munkások jutalmazása. A debreceni ipartestület elnöksége közli: A kereskedelmi miniszter ur az érdeemes iparos munkásokat megbecsülése jeléül elismerő oklevéllel kívánja kitüntetni. Felhívjuk a debreceni ipartestület tagjait, hogy kitüntetésre alkalmas munkásait szeptember hó 19-ig jelentések be. A bejelentésnek a következő adatokat kell tartalmaznia: 1. a kitüntetésre ajánlott neve és kora, 2. foglalkozása, illetve ipara, 3. alkalmazásának helye, a munkaadó cég címe és iparága, 4. mióta dolgozik a munkás az illető iparágban, 5. mióta van megszokítás nélkül jelenlegi munkaadójánál alkalmazva, 6. ezen munkáévekből mennyi van hiteles okmánnal. (munkakönyvvel) igazolva?

— Uj távirtdahivatal. A kereskedelmi és iparkamara közli, hogy Ófehértón, (Szabolcsmegyében) a kereskedelmi miniszter rendelete alapján távirtdahivatal állított fel.

— Elite, Revue Parisienne, Wiener Modeschan és még sok más francia és angol divatlapok őszi számai kaphatók Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében

— Együtt gyűjtenek a kollégium és a diákjóléti bizottság részére. Annak az értekezletnek, mely május havában a tiszántúli törvényhatóságok, Debrecen sz. kir. város, a helyi társadalom s az egyetem képviselőiből állt össze és elhatározta, hogy a debreceni fő- és középiskolai szegény tanulók segélyezésére termény- és pénzadományok gyűjtését indítja meg, már eddig is szép eredményei mutatkoznak. A beérkezett jelentések alapján a Diákjóléti Bizottság az egyetemi Menzán az étkezési teljes díjat, az önköltéségi 720 korona helyett 500 koronában állapíthatta meg. Ezen kedvezményes ellátási díjat az ezután befolyó adományok erejéhez képest még alább is fogja szállítani. Eddig főleg a vidéki adományokról jöttek adatok. A múlt héten a Diákjóléti Bizottság városunk főispánjának, a város tanácsának és különösen a debreceni gazdasági egyesületek támogatása és utmutatása mellett a város polgárai között is megindította a gyűjtést. Miután azonban a kollégium számára is egy gyűjtési akció indult meg, azért a bizottság a kollégiumi gyűjtés vezetősegevel abban állapodott meg, hogy együtt s egyszerre fognak járni a gyűjtő-bizottságok, nehogy egymás ellen működni s egymással konkurrálni látassanak. Mindkét küldöttség megjelöli a gyűjtés célját és mindenki tetszése szerint adakozik. A küldöttségek csak a pénzadományokat veszik fel, míg a terménybeli megajánlásokat meghatározott napon fogják összeszedetni. A Diákjóléti Bizottság az egyetem szegénysorsu hallgatóit felekezeti különbség nélkül támogatja s a támo-

gatás úgy az élelmezésre, mint a lakásra, ruházatra s könyvekre is kiterjed a rendelkezésre álló segélyforrások erejéhez mérten.

— **Hölgyeim! ne formáltassák kalapjalkat,** míg a téli idény legújabb 45 szebbnél-szebb változatu bécsi modelljét meg nem tekintik a Kalapüzemben Piac-utca 9. szám.

— **Iskolai könyvek,** papír- és írószerek Csáthy tudományegyetemi könyvkereskedésében kaphatók.

— **Ócska és új tankönyvek** az összes iskolák részére kaphatók Aczél Henrik modern antiquariumában Első Takarékpalota. Író és rajzeszközök nagy választékban.

— **Férfi kalapok,** őszi újdonság legszebb választékban Frank Imrénél, Piac 43.

— **Tankönyvek** az összes intézetek részére a legújabb kiadásokban kaphatók Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében. Író és rajzeszközök nagy választékban. Piac-u. 34.

— **Forgalmi adó vezetéséhez szükséges pénztárkönyvek** mindenféle nagyság és vastagságban hitelesítve is beszerezhetők Hegedűs és Sándor Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság papírkereskedésében Piac-utca 34.

PANETH SZALÁMIGYÁR
Irákai Piac-utca 19. Telefon 712.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: *Pacsirta*, operett.
PÉNTEK: *Pacsirta*, operett.
SZOMBAT: *Pacsirta*, operett.
VASÁRNAP: Délután: *Nani*, népszínmű. Este: *Kamélias hölgy*, dráma.
HÉTFŐ: *Bánk bán*, tragédia. (Tiszviselő-est.)
KEDD: *A legszebb kaland*, vígjáték.
SZERDA: *A mi falunk*, népszínmű.

A Gyurkovics leányok. A Csokonai-színház előadásában a mai napon reprízben nem kapott új színeket a régmúltak tetsző kedves évek darabja, a Gyurkovics leányok. A színdarabról csak nagynéha áradt felénk a sokszor visszaáhitott levegő, a béke gondtalan és könnyelmű hangulata. A rendezés hiányai és tulságos engedékenysége minduntalan megbontotta a darab egységét. Csapó Mária, a színház naivája, aki ma mutatkozott be a Gyurkovics Mici szerepében, sokszor hiába próbált megküzdenni a rendezés hibáival. A kellemetlen alahangulatból is kicsillant a kis naiva üde kedvessége, hallható, nevelhető, értékeket sejtető rokonszenves egyénisége, jól esően tiszta beszéde. Szeretettel fogadták.

A színházi iroda hírel:

Csokonai-színházban Bernstein világhírű drámája, a *Tolvaj kerül* színe szerdán *Halassy Mariska*, *Rubinyi, Bánhid, László, Árkossy és Lux Erzsivel* a vezető szerepekben.

Csokonai-színház — Pacsirta. Lehár csodaszép muzsikáját fogja hallani a közönség csütörtök, péntek és szombat este. **Helvey Erzs,** a csodaszép primadonna lesz a kis falusi pacsirta, még nagyobb sikerrel, mint

a **Lengyelvérben.** Eddigi sikerei a „második Pálmay“, a legjobb primadonna jelzőt vívták ki — megérdemelten. Méltó partnere lesz a gyönyörű hangú **Szalma Sándor.** A Szalma szerepében az igazgatóság Járaival próbálkozott, de bélbaja kövekeztében újra kezelés alá kellett mennie. A Pacsirta Zápolya szerepe, amelyre nagy hang jögsült, így Szalma Sándor kezében biztosnak érzi magát. — Méltó partnerei lesznek **Nádossy Pista, Csolnakossy, Egyed Lenke és Torma Zsiga.** A harmadik felvonásban a nagy táncot **Utassy Giz** táncitanárnő és **Mátray Jenő,** a csodatáncos lejtik. Jegyelővétel.

Elvarázsolt fellegvár, bizarr álomjáték 4 felvonásban, Polyn Negri főszereplésével. Bemutatja szerdán és csütörtökön a Vigszínház-mozgó. Egy groteszk humoru balkáni történet a meséje ennek a kitiű filmuidonságnak, amely állandó derűltésgben tartja a közönséget. Kísérő műsor gyanánt szerepel az „Egy leány, száz kérő“ című Pathé-féle pompás és kacagtató vígjáték. Előadások 7 és 9 órakor.

Holt kéz. Dumas: *Monte Christo* című regényének befejező részét ma utoljára mutatja be az Apollo.

Baccarat. Bernstein világhírű drámáját holnap, csütörtökön mutatja be az Apollo. Főszereplő *Miss Fanny Ward.* Amerika legjobb drámái színezője. — Jegyelővétel.

Jó és olcsó szövegek

Piac-u. 73. **Feldhelm és Weisznál**

SPORT.

A Délnémetország — Ausztria mérkőzés bevételé 2.400.000 korona volt. Ebből 1 millió koronát költöttek a különböző kiadásokra s így az osztrák szövetség tiszta bevételé 1.400.000 korona volt. A bökkenő csak az, hogy az egész bevételét osztrák koronában kell számítani.

Finn csapat Berlinben. Ma, kedden délután érdekes vendége volt a berlini Viktóriának. Finn csapatot látott vendégül a berlini csapat — Helsingfors kombinált csapatát, amely legnagyobb részt tanulókból áll, csak két neves futballista van közöttük. De a találkozó még így is érdekes és remélhetőleg északi rokonaink hozzánk is el fognak látogatni. A mérkőzés eredményét még nem tudjuk. Itt említjük meg, hogy a finn futballsport újabb időben erős fejlődésnek indult, mert Svédországot 3:0, Norvégiát pedig 3:2 arányban megverték.

A DKASE közleményei: A DKASE tagdíjhátralékban lévő tagjai értesítettek, hogy a hátralékos összeget ma este 7—8-ig a klubhelyiségben (Piac-utca 45. sz.) a DKASE pénztárába befizethetik. A DKASE vigalmi bizottsága ma este fél 9 órakor a klubhelyiségben értekezletet tart. A DKASE azon tagjai, kik a felállítandó dalárda, vagy zeneszakosztály kebelében működni óhajtanak, ma este fél 8 órakor a klubhelyiségben megjelenni szíveskedjenek. Titkár.

FUIMUS

REGÉNY

IRTA JUSTH ZSIGMOND

— Milyen furcsa színösszeállítások. Én a fin de siècle csak a főköltőim színein keresztül ismerem. Ah, ah, ni ni... mind együtt vagytok... ni a kedves Anna! — fordult Niffornéhoz, ki odajött hozzá, megcsókolta előbb homlokát, majd meg egyik kezét.

— Milyen rég nem láttalak. Egy cseppet se változtál, milyen szép sötét még a hajad. No meg a szemeid... A pozsonyi bálokon sokan bolondultak a szemedért. Te voltál a legjobb táncosné s legszebb leány akkor. Ugy-e — mondta fontoskodó arccal — akkor még nem volt hiba, ha egy kis hus is volt a szép asszony vállfüzője mögött. Ma ez nem illik... és a Niki (most Niki bácsihoz fordult) wie geht es? ... Téged tízennégy éve nem láttalak, pedig hét éve, hogy szomszédok vagyunk. De persze olyan nagy ur vagy, hogy megköveteled, hogy még én is — s a kisasszony szinte egy hüvelykkel nőtt az utóbbi szavaknál — hozzád járiak. Én toronyban lakom... ugy-e s a toronyban hideg van, cugot kap az ember s a bácsitok fél a cugtól, nem? — fordult a négy lányhoz s intett a kezével. A négy lány mind egyszerre, majd csak hogy a földre le nem ült, oly mély pukkerlüt vágott a család egyetlen élő hercegnéjének (kit pedig evülöltek, mert Niffor leány).

— És a Czobor Ádám és a leánya... vezesd ide... No lám, ilyen nagy leánya van. Pedig én, mint fiatal embert láttam utoljára, akkor még gárdista volt. S ez a leánya — csinos leány. Magyaros, ilyen typut még erre mi felénk nem láttam. — A mi-t tulságosan hangsúlyozta. De ezt, úgy látszik, megbánta, mert aztán oda tipiskélt Erzsébethez s megcsókolta a homlokát kétszer.

— Nini és mégis van valami az arcán a kancellárból. Az a gömbölyű váll s a szép lágy — csókolásra termelt ajkak. Csókoli meg Lizám!

Erzsébet megcsókolta arcát, kezét.

A komornyik épen jelentette, hogy találva van. Ekkor lépett be az ajtón Lolly. Halvány lila-selyem ruha volt testén, hajában s mellén piros granátvirágok. Szép volt, nagyon szép. S látszott arcán, hogy — szép akar lenni. Önkénytelenül — vagy tudatosan — Erzsébetre tekintett. Egyszerű crépe fehér ruha volt testén, keble alatt halványsárga szalaggal átkötte.

— Nini az Erzsébet... kiáltott fel Lolly — s minden szokás ellenére, odarohant hozzá s összevissza csókolta.

— Honnan ismeri? — kérte Gábor, hogy valmit kérjen.

— A maga leírásából — felelt rá Lolly. Pedig Gábor nagyon jól tudta, hogy sohase beszélt Lollynak Erzsébetéről.

— Gábor, nyujtsa kariat, vezessen az ebédhez, legyen udvarias, Lőrinc meg majd Erzsébetet vezeti ki. Jó lesz?

Folyt köv.

Csonka Magyarország —
nem ország,
Egész Magyarország —
mennország!

Petőfi-tér | **Telefon**
9. | **9-76.**

Kristály-Kabaré.

Naponta
16 városi nivóju
elsőrendü műsor.
Uj tagok felléptével.

Baar italok!

Kitűnő konyha!

Parkettánc!

Kezdeté fél 9 órakor.

Belépti-dij 20 K
vigalmival együtt.

Tankönyvek

az összes helybéli
és vidéki elemi és
középsiskolák ré-
szére kaphatók oo

Hegedűs és Sándor

Irodalmi és nyomdai r.-t.
könyvkereskedésében.

Iskolatáskák,

könyvszíjak, kör-
zők, ugyszintén
mindenféle író- és
rajzszerek nagyvá-
lasztékban kaphatók

Piac-utca 34.

Értesitem a t. közönséget és viz-
szonteladó urakat, hogy a

friss sósperec

gyártását újból megkezdtem.

Szives pártfogását kérvé

KOHN ÖDÖN sütőmester

Simonffy-utca 18. szám.

Vizszonteladónak árengedmény.

TANKÖNYVEK

új és használt állapotban
az előirt legújabb
kiadásokban

ACZÉL HENRIK

modern antiquariumában
szerezhetők be.

Író- és rajzeszközök

nagy választékban
a legelőnyösebb
árakon.

Piac-utca 24.

(Első Takarékpalota.)

Árverési hirdetés.

Cóth László, a Mándy-uradalom igazgatója megbízásából közhírré teszem, hogy Nyírbátorban a Mándy-uradalom központi irodájában 1921. évi szeptember hó 19-én d. e. 11 órakor közbenjöttömme megtartandó nyilvános árverésen a késedelmes vevő kárára és veszélyére a legtöbbet ígérőnek el fog adni: circa 95 hektoliter adózatlan szokvány-szerű finomított szesz a „Boglyatanyai” mezőgazdasági szeszgyárból (vasutállomás Nyírbakta) ottani pénzügyőri elintézés szerint — továbbá circa 44 hektoliter adózatlan szokvány-szerű finomított szesz a „Kékcseri” mezőgazdasági szeszgyárból (vasutállomás Kiszvárd) ottani pénzügyőri elintézés szerint.

Kikiáltási ár per adózatlan abszolút liter 122 kor., ha azonban ezen ár meg nem ígérték, a szesz kikiáltási áron alul is el fog adni.

Az árverési szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt az árverés alá kerülő szesz tétel kikiáltási árának 10%-át az eljáró kir. közjegyző kezéhez bánatpénzként készpénzben lefizetni.

A szesz egészben is, — de kívántra kisebb tételekben is árverés alá bocsátatik. Minimális mennyiség 15 hektoliter.

Vevők tartoznak a vételárát azonnal kifizetni és a szeszt a vételtől számított 7 napon belül általuk a szeszgyárhoz küldendő hordókban átvinni, ha ezekre nézve árveréssel más módon nem egyeznek meg.

A szesz árveréssel a legközelebbi vasutállomásra díjmentesen szállítja ki.

A vételi illetéket és forgalmi adót az árverési vevő köteles megfizetni. Nyírbátor, 1921. évi szeptember hó 10-én.

Dr. Buday Gyula,
kir. közjegyző.

Bakancsokat,

munkáscipőket és mindenfajta cipőárut elsőrendű kivitelben szállít gazdaságok, szövetkezetek és vizsonteladók részére.

Egyesült Magy. Cipőgyártó- és Kereskedő R. T. Budapest, V. Nádor-utca 26

Raktárak:
Szerecsen-utca 8. és 12. sz.

ISKOLA

idényre
gyermekroháziati cikkeket,
iskolakötények,
iskola- és kimenőruhák
készen és rendelésre,
feherneműek, svettek,
harisnyák, hajszallagok
stb. legjobban vásárolhatók

DR. HEGEDŰSNÉ
Gyermekdivatházában,
Simonffy-utca 2.

„KÜRTI” CIPŐKRÉM
elsőrangú békebeli minőségben ismét kapható minden jobb üzletben. Magyarországi egyed-
áruság FLEISCHER MÖR.
Központi Iroda Hatvan-utca 38.

Kereskedő

ne
spekulálion

külföldi tartozásaival
Stessen megvenni a
legminimálisabb fedezet
mellett

Markovits
banküzletében.
Piac-u. 63. az udvarban
Telefon 565.

Száraz tűzifa

2 éves vágású bükk és gyertyán
vagonkételekben, valamint ölenként
és aprítva bármily mennyiségben
000000 azonnali szállításra. 000000

Darabos és oított mész,
cement, cserép, téglák, fedélművek beszeresethető
BARTHA FATELEPEN,
Ispotály-u. 3. b. Telefon 785.

Svájci behozatali cég

összekötést keres magyar
szalámi gyárossal
képviselői átvételét végett és
bizományi raktár nyitása
miatt.
Szíves ajánlatok árák meg-
jelölésével követezőképen
címezendők: „T. 1084. On
an Publicitas, Olten
(Schweiz)”.

Legújabb

modellek

nagy választékban

Naményi és Kapros

kalapszalójába Miklós-utca 1., I. em.
Alakítások olcsó árban készülnek.

Mindenkinek vezetni kell**Forgalmi adó****pénztárkönyvet**

Már felülbélyegezve
is kaphatók

Hegedűs és Sándor
irodalmi és nyomdai
rt. papírkereskedésében
Piac-utca 34.

Az őszi szezonra

vigye
boáját, szőrméjét,
bőr kabátját a

Központi kelmefestő

és vegytisztító intézetbe
VARGA UTCA 1., hol tartósan és
szakértelemmel felelősség mellett
ujjonnan festik. Férfi, női kelmék és
ruhaneműk minden színben
egyszerűbben festetnek. 00000000

„ELEKTRA” ELEKTROTECHNIKAI
VÁLLALAT. : : :
Cégtulajdonos: Gold Sándor.
Debrecen, Hatvan-u. 2. I. em.
Villanyvilágítás, motorok, c. ed-
gők, berendezéseket és javításo-
kat a legutányosabban készít.

Kőváry és Altmann

szücsök, Piac-utca 42.
Bármilyen szücs mun-
kát legutányosabban
szerint jutányosan
készítünk. : : :

APRO HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 15 korona, minden további szó
150 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 20—, minden további szó K 2—
Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEL.

Aranyat,
hamisfogakat,
brilliánsokat
a legmagasabb
naplárban veszek
Schiffmann
ékszerész, Piac-u. 67
Frohrer-szálloda.
épület.

Ólomot

bármily mennyiségben
veszünk, akár egész, akár
tört vagy darabos álla-
potban. Piac-utca 49.
II-ik udvar.

Aranyat,

ezüstöt, drágakövet ma-
gas árban vesz Weisz
Mihály és Társa, Püspöki
palota.

Saját érdeke,

hogy mindennemű mező-
gazdasági termékeit az
alanti cégnek felajánlja,
aki mindezeket a legma-
gasabb napiáron átveszi.
Benedek Bertalan, ter-
mény- és takarmány-
kereskedő, Simonffy-u.
7. Telefon: 675.

EREDÉS.**Sapkaközpontnál**

Simonffy-utca 5. (Hal-
plac) mindenféle egyen-
ruha és civilsapka leg-
olcsóbban kapható. Ho-
zott anyagból 24 óra alatt
készül.

Friss élesztő

legolcsóbb árban Csapó-
utca 19., kapu melletti
üzletben Rosenthalnál.

Festék,

lack, kence kiváló mi-
nőségben legolcsóbban
Stern festékgépezetében.
Piac-utca 10. Telefon 856

Egy gyermekkosci
eladó Hatvan-utca 13.,
első emeleten.

Friss sütemények

állandóan kaphatók
Sztanó Gábor cukrász-
nál, Hunyadi 17—19.

Krisch Károly

cserépkályharaktár, Deb-
recen, Piac-utca 89.
Telefon 12—18. Vállal
cserépkályhák átrakását,
tisztítását, javítását, fal-
burkolati munkákat is.

Olcsó posztók,

a legfinomabb öltöny és
kabát kosztium szövetek
naponta érkeznek Roth,
Piac-utca 77.

Szép puldok

és egy hármas Wertheim-
kassza eladó. Cim a ki-
adóban.

Transzmissióhoz
való két felső kerék
eladó. Cim a kiadóhiva-
talban.

Tiszta

egész ives
makulatura

(újságpapír) kapható
5 és 10 kilós
csomagokban a kiadó-
hivatalban. Piac-u. 49.

Gyermekkosci

ülésre-fekvésre, új, eladó
Bundi-utca 15.

KERESLET.**Ritvális étkezés.**

Az izr. Diákotthon (Da-
rabos-u. 13. sz.) külön
éttermében jó és olcsó
hónapos koszt (ebéd, va-
csora) kapható.

Több

évi irodai gyakorlattal,
perfekt gépiással alkalm-
mazást keres jogszigorló.
12000 jellegére kiadóba.

ARANYAT,

ezüstöt, brilliánsat, zá-
logcédulát vesz legma-
gasabb napi áron Steiner
Mihály, Hatvan-utca 2.
zám, I. emelet.

Malomtulajdonosok

figyeimébe! Felvonó-
kat, csöveket, csővezetést
jutányosan vállal Müller,
Erzsébet-u. 115.

400.000 koronával
társulnék biztos megél-
hetést nyújtó bármilyen
üzlethez. Üzletet is át-
vennék. Levelek „G” jel-
legére a kiadóba kül-
dendők.

Kétszobás

modern központi fűtéses
lakásomat elcserelném
hasonló háromszobásra.
Cim a kiadóban.

Intelligens

zsidó család iskola idény-
re teljes ellátásra elfo-
gad intelligens zsidó csa-
lád gyermekét, ahol zong-
góra, német nyelv, 1-3-
és 2-ik gimnáziumból
oktatást kaphat. Cim a
kiadóhivatalban.

Képti tos-mester

menekült, vállal min-
dennemű butorjavítást,
elsőrendűen és legol-
csóbban. A közönség
szíves pártfogását kéri.
Máv. Külső-fatér, kocsi
sz. 210. 223.

**Tanuló-
leányok**

felvételnek a

Hegedűs és Sándor
rt. nyomdájába és
könyvkötészetébe
Piac-u. 49.

Első segédet
és iroda kisasszonyt nagy
gyakorlattal keres
Deutsch Albert és Fia.

Elemi

és polgári iskolai tanulók
korrepetálását és előké-
szítést vállalja isk. ta-
nitó, ki zongorát és né-
metet is tanít. Cim a ki-
adóban.

Iskolai

tanévre izr. uri család
elfogad teljes ellátásra
zongorahasználattal két
uri leányt. Cim a kiadó-
ban.

Bejárónőnek

14—16 éves leány azon-
nali felvételre kerestetik
Darabos-utca 39.

Tanuló

fizetéssel felvétetik Fried-
man és Asztalos fűszer-
nagykereskedő, Széche-
nyi-utca 6.

VHOYAS.**Deleggyűjtők,**

feszmerők, orvosi mű-
szerek készítése, javítá-
sa, izzó-lámpák 65—100
és 150 voltos, villamos
cikkek kaphatók legol-
csóbb napi áron Föld-
várinnál, Széchenyi-utca
55. Telefon 168.

Zongora

javítást, hangolást szak-
szerűen, jutányosan vál-
jal Liska, Batthyány-
utca 10.

Legszobben,

legolcsóbban mos, vasal,
tisztít gőzmosoda, Arany
János-utca 54.

Óra

ékszer javításokat szak-
szerűen készít Kohn,
Hunyadi-utca 12.

Villamos

berendezéseket legol-
csóbban készít Weisz
villanyszerelési vállalat.
Petőfi-tér 7. Telefon 1298.

Kocsz

fest, tisztít legolcsóbban,
kifogástalanul Arany Já-
nos-utca 10.

Forgalmas

helyen lévő ü. lethelyi-
ségemet szatocsüzletnek
átadnám, esetleg pénzes
társat keresek. Cim a
kiadóban. Ugyanott egy
szabóberendezés gép nél-
kül eladó.

Írógép

javítások, kellekek meg-
rendelhetők Merkur író-
gépvállalatnál. Piac-utca
58. Telefon 540.

Felelős szerkesztő:

Dr. Hegedűs Loránt
Kiadó:
Hegedűs és Sándor
irodalmi és nyomdai r.-t.